
INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Wspólna Polityka Rolna po 2020 roku

Wrzawa wokół pomniejszonej puli unijnych środków do podziału między kraje członkowskie w ramach kolejnej wieloletniej perspektywy finansowej wciąż nie opadła. Cięcia obejmą zarówno politykę spójności, jak i Wspólną Politykę Rolną. Na wzrost środków może liczyć raptem kilka państw południa UE. Co do zasady, mniej pieniędzy dostaną wszyscy. Polska, o ile propozycja Komisji Europejskiej zostanie podtrzymana przez szefów rządów i eurodeputowanych, wyjątkowo mocno odczuje chudsze kolejne budżety Wspólnoty. Niemniej, wciąż pozostaniemy jednym z największych beneficjentów unijnych środków. Dla rolników i obszarów wiejskich nowe reguły i kwoty będą wyzwaniem. Z jednej strony Komisja stawia na uproszczenie WPR, a z drugiej – na modernizację gospodarstw i innowacje.

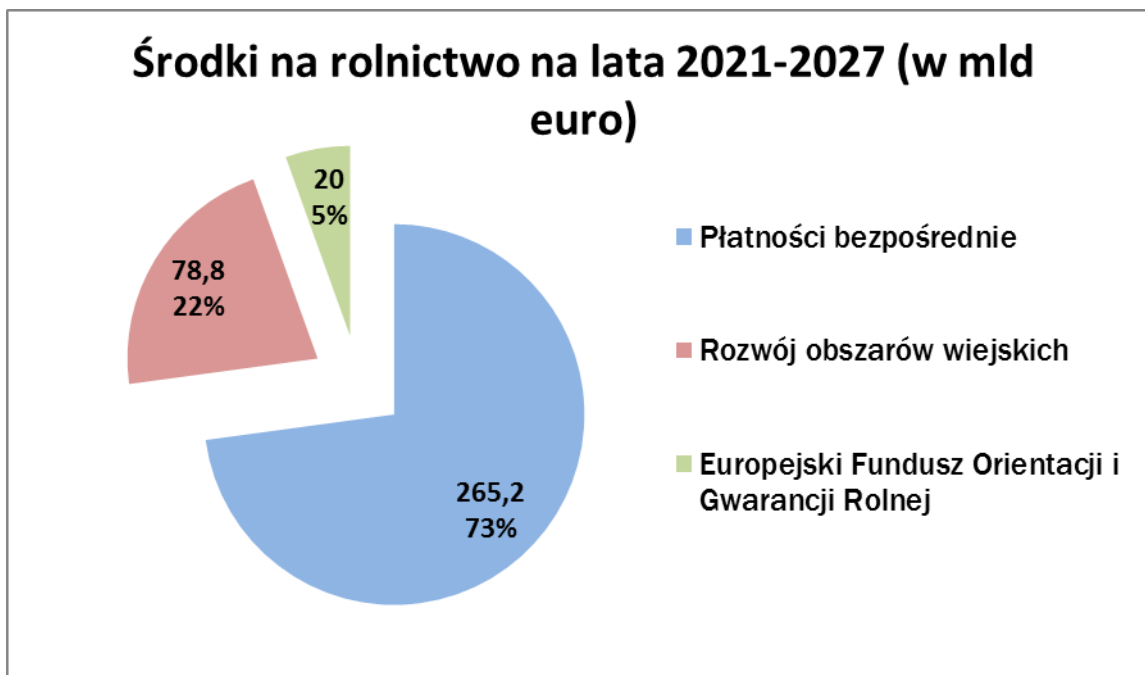
Budżet na lata 2021-2027

Komisja Europejska zaproponowała, aby na europejskie rolnictwo i obszary wiejskie przeznaczono 365 mld euro. Odpowiada to 28,5 proc. całej unijnej kasy na lata 2021-2027. W ramach przyznawanych państwom członkowskim kwot będą one mogły bardziej elastycznie nimi dysponować, dostosowując wykorzystywanie środków do specyfiki swoich obszarów wiejskich. Państwa członkowskie będą miały również możliwość przesunięcia do 15 proc. środków przydzielonych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej z filaru płatności bezpośrednich do filaru rozwoju obszarów wiejskich (i odwrotnie), tak aby zapewnić finansowanie priorytetów i działań określonych dla tych filarów. Priorytetem będzie wspieranie małych i średnich gospodarstw rolnych, które stanowią większość w sektorze rolnym UE, oraz pomoc dla młodych rolników. Państwa członkowskie będą musiały przeznaczyć co najmniej 2 proc. swojego przydziału płatności bezpośrednich na pomoc młodym rolnikom w podejmowaniu działalności. Ma to być uzupełnione wsparciem finansowym na rozwój obszarów wiejskich oraz różnymi narzędziami ułatwiającymi dostęp do gruntów i przenoszenie praw własności do gruntów. W kontekście tego ostatniego mechanizmu blokadą dla dostępności unijnych środków na młodych rolników może okazać się budząca poważne wątpliwości prawne polska tzw. ustawa o ziemi.

Priorytetowe traktowanie małych i średnich przedsiębiorców rolnych widać także w planie rozdziału środków w ramach płatności bezpośrednich. Będą one zmniejszone w przypadku kwot powyżej 60 tys. euro i ograniczone do maksymalnego limitu 100 tys. euro na gospodarstwo rolne. Na wyższe wsparcie na każdy hektar będą mogły liczyć małe i średnie gospodarstwa.

Dodatkowo Komisja Europejska zamierza przeznaczyć 10 mld euro na program „Horyzont”, w ramach którego państwa członkowskie będą mogły pozyskiwać środki na wsparcie badań i innowacji dotyczących bio-ekonomii, żywności oraz rozwoju obszarów wiejskich.

Wykres 1. Źródło danych: KE

Troska o klimat

Przyznawanie środków w formie płatności bezpośrednich ma być o wiele mocniej powiązane z realizowaniem unijnych strategii dotyczących środowiska i klimatu. Potencjalni beneficjenci będą mieli stawiane warunki obligatoryjne oraz fakultatywne, tj. takie, których zadaniem będzie zachęcanie do realizacji środowiskowych priorytetów Unii. Każde państwo członkowskie będzie musiało oferować eko-programy mające na celu wspieranie rolników, którzy wykraczają poza obowiązkowe wymogi, i finansowane z części krajowego przydziału płatności bezpośrednich. Kraje członkowskie będą także miały możliwość przesunięcia dodatkowych 15 proc. z filaru I do filaru II na finansowanie działań klimatycznych i środowiskowych, bez współfinansowania krajowego.

Eko-programy finansowane przez władze krajowe to nie wszystko. Komisja docelowo dąży do tego, aby cała Wspólna Polityka Rolna pracowała na rzecz dbałości o klimat i środowisko. Na ten cel ma być przekazane aż 30 proc. środków przyznawanych państwom członkowskim na rozwój obszarów wiejskich. Jednocześnie 40 proc. całego budżetu Wspólnej Polityki Rolnej ma się przyczynić do działań w obszarze polityki klimatycznej.

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Jakie kwoty dla państw członkowskich

Po raz pierwszy Komisja Europejska przedstawiła zarys przyszłego budżetu w dwóch wariantach: w cenach bieżących oraz w cenach stałych z 2018 r. Ceny stałe nie uwzględniają wskaźnika inflacji, który na potrzeby obliczeń KE przyjmuje na poziomie 2 proc.

Polska otrzyma łącznie 30,5 mld euro (w cenach bieżących) w ramach środków na rolnictwo (i rozwój obszarów wiejskich). Więcej otrzymają Francuzi (62,3 mld euro), Hiszpanie (43,8 mld euro), Niemcy (41 mld euro) i Włosi (36,4 mld euro).

Propozycja dla Polski składa się z ponad 21 mld euro na płatności bezpośrednie, 35 mln euro na rynki rolne oraz ponad 9 mld euro na rozwój obszarów wiejskich. Według wstępnego planu Polska będzie największym beneficjentem środków na rozwój obszarów wiejskich.

Alokacja środków na rolnictwo w latach 2021-2027 w cenach bieżących (w mln euro)				
	Płatności bezpośrednie	Rynki rolne	Rozwój obszarów wiejskich	SUMA
Belgia	3 399.2	3.0	470.2	3 872.4
Bułgaria	5 552.5	194.5	1 972.0	7 719.0
Czechy	5 871.9	49.5	1 811.4	7 732.9
Dania	5 922.9	2.1	530.7	6 455.6
Niemcy	33 761.8	296.5	6 929.5	40 987.8
Estonia	1 243.3	1.0	615.1	1 859.4
Irlandia	8 147.6	0.4	1 852.7	10 000.7
Grecja	14 255.9	440.0	3 567.1	18 263.1
Hiszpania	33 481.4	3 287.8	7 008.4	43 777.6
Francja	50 034.5	3 809.2	8 464.8	62 308.6
Chorwacja	2 489.0	86.3	1 969.4	4 544.6
Włochy	24 921.3	2 545.5	8 892.2	36 359.0

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Cypr	327.3	32.4	111.9	471.6
Łotwa	2 218.7	2.3	821.2	3 042.1
Litwa	3 770.5	4.2	1 366.3	5 140.9
Luksemburg	224.9	0.2	86.0	311.2
Węgry	8 538.4	225.7	2 913.4	11 677.5
Malta	31.6	0.1	85.5	117.1
Holandia	4 927.1	2.1	512.1	5 441.2
Austria	4 653.7	102.4	3 363.3	8 119.4
Polska	21 239.2	35.2	9 225.2	30 499.6
Portugalia	4 214.4	1 168.7	3 452.5	8 835.6
Rumunia	13 371.8	363.5	6 758.5	20 493.8
Słowenia	903.4	38.5	715.7	1 657.6
Słowacja	2 753.4	41.2	1 593.8	4 388.4
Finlandia	3 567.0	1.4	2 044.1	5 612.5
Szwecja	3 567.0	1.4	2 044.1	5 612.5

Tabela 1. Źródło danych: KE

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Ul. Kolejowa 45 lok. 119, 01-210 Warszawa,
Tel.: +48 22 299 70 35. tel. kom.: +48 537 212 161
e-mail: biuro@instytutrolny.pl